

Exposició
de llarga durada

MATTER MATTERS

Dissenyar
amb el món

Disseny Hub
Barcelona

A partir del
21 de febrer de 2025

DOSSIER DE PREMSA

DHub Disseny Hub
Barcelona

Matter Matters. Dissenyar amb el món

A partir del 21 de febrer de 2025, Disseny Hub Barcelona

INTRODUCCIÓ

A partir del 21 de febrer es podrà veure al Disseny Hub Barcelona (DHub) **Matter Matters. Dissenyar amb el món**, una exposició de llarga durada comissariada per l'arquitecta **Olga Subirós** que proposa una **profunda reflexió sobre el passat, present i futur de la matèria** en un moment en què la lògica extractivista i colonialista que ha imperat en els darrers 500 anys de la història de la humanitat mostra clars símptomes de tensió per la creixent escassetat de matèries primeres. La reflexió es planteja a través del diàleg entre **peces de les Col·leccions històriques del Museu del Disseny i altres del segle XXI**.

La mostra **posa en qüestió el model extractivista que ha perseguit un creixement sense límits**, i que ha derivat en l'emergència climàtica i en conflictes geopolítics pel control de les matèries primeres, entre altres crisis sistèmiques. Més enllà de la visió crítica del passat i present, l'exposició també **parla amb optimisme sobre un futur que vol transitar cap a un model regeneratiu**, que no només minimitzi els danys, sinó que contribueixi activament a la restauració del planeta. Per això, inclou un ampli ventall de propostes alternatives que plantegen noves maneres de dissenyar amb el món tenint en compte l'impacte en els humans i no humans.

Matter Matters. Dissenyar amb el món situa el disseny com un agent essencial en aquest procés. En aquest sentit, planteja **quin paper ha tingut el disseny en la perpetuació de l'extractivisme** i, conseqüentment, en l'emergència climàtica. I, a la vegada, el presenta com a **part fonamental de la solució** amb una mostra de pràctiques sostenibles que aposten per noves materialitats i processos alternatius.

El títol de l'exposició *Matter Matters. Dissenyar el món* parteix del lema "matter matters" de la filòsofa i física **Karen Barad**, que ens convida a **entendre la matèria com una realitat dinàmica i relacional. La matèria importa, compta i significa** perquè, a través de les seves interaccions, es defineixen els límits (la forma i funció en l'espai), les propietats (físiques, químiques, etc) i els significats del món (interpretacions culturals i simbòliques). L'exposició explora com el disseny pot assumir aquesta visió, no només donant forma als objectes, sinó participant activament en els entramats materials i socials que ens envolten. "Dissenyar el món" implica escoltar la resposta de la matèria, repensar les nostres relacions amb ella i obrir espais per a noves maneres de ser i de fer.

L'exposició no només convida a la reflexió, sinó que **visibilitza i articula una nova narrativa sobre el disseny al segle XXI: un disseny que només pot ser regeneratiu**. En un moment de cruïlla, la mostra subratlla la necessitat d'abandonar models obsolets tant des de la pràctica professional com des de les decisions individuals i col·lectives.

Posada en valor de la Col·lecció del Museu del Disseny-DHub

Amb una clara **vocació interdisciplinària**, l'exposició aporta una **mirada renovada i contemporània sobre la Col·lecció del Museu del Disseny-DHub des de la seva materialitat**. La disposició de les peces es construeix a partir de processos de juxtaposició que desafien les lògiques expositives convencionals, generant sovint un efecte de sorpresa o fricció cognitiva. Aquestes tensions inicials no busquen oferir una lectura unívoca, sino obrir un espai per a la interrogació i el debat.

La mostra és el resultat de gairebé **dos anys de treball** de la comissària en estreta col·laboració amb els equips del Museu del Disseny-DHub. En aquest procés, s'ha comptat amb la participació d'una **vuitantena de convidats nacionals i internacionals**. **Com a resultat, una quarantena de peces del seu treball han entrat a la Col·lecció**, fet que representa una actualització significativa pel que fa a les peces del segle XXI que enriqueix el fons del Museu del Disseny-DHub i reflecteix el compromís de seguir ampliant i actualitzant el nostre patrimoni.

Matter Matters. Dissenyar amb el món és la primera proposta expositiva que respon a la **nova estratègia** del Museu del Disseny, que vol oferir una **visió de la seva Col·lecció més transversal, inclusiva, integradora, propera i útil a la ciutadania**. En aquest sentit, el Museu aposta per deixar enrere les distincions entre disciplines i les evolucions cronològiques amb l'objectiu d'explicar mirades i històries que vagin més enllà d'una presentació lineal de les col·leccions. I es proposa, com la majoria de museus del segle XXI, ser un **agent actiu que fa dialogar el seu patrimoni amb el pensament contemporani** per impulsar societats més conscients. Tot això s'alinea amb el **compromís ferm de continuar fent conservació, difusió i divulgació de la Col·lecció, a més de continuar fent noves adquisicions** per fer-les créixer.

L'exposició s'emmarca dins de la **Capitalitat Mundial de l'Arquitectura Barcelona 2026**, un moment que situa la ciutat com a referent global en el diàleg entre arquitectura, disseny i societat. Per primera vegada, la presentació de la Col·lecció incorpora peces d'arquitectura, ampliant així les narratives sobre el patrimoni i la seva capacitat d'interpel·lar el públic.

Aquest projecte ha estat possible gràcies al treball en xarxa amb institucions com Materfad, la col·laboració d'altres museus de la ciutat de Barcelona (Museu de Ciències Naturals, Museu Marítim, Museu Etnològic); i empreses com Tvitex-Cricursa i Andreu World o la Fundació Ernesto Ventós que han col·laborat per fer-ho possible.

700 peces de més de 200 creadors i creadores nacionals i internacionals

L'exposició ocupa una superfície de **1.000 m²** en els quals es disposen uns **700 objectes de més de 200 creadors i creadores nacionals i internacionals**. El projecte ha convidat més d'una vuitantena de participants incloent dissenyadors i dissenyadores, arquitectes, artistes i investigadors i investigadores: 2Monos, 300.000 km/s, Samira Allaouat Benini, Frederic Amat, Archivo Prada Poole, Antoni Arola, Arrels Fundació, Banzai Turba, Basurama, Nerea Calvillo, Leandro Cano, Matilde Cassani, Izaskun Chinchilla, Curro Claret, Cooperativa La Col, Kate

Crawford, Domestic Data Streamers, ecoLogicStudio, Eliurpi, El Último Grito, Julia Esqué, Estampa, Teresa Estapé, Flores & Prats Arquitectes, Laura Freixas, Ignacio Galán, Alex Gifreu, Sara González de Ubieta, Grandeza Studio, Martí Guixé, Herobeat Studios, Cristian Herrera Dalmau, Institute for Advanced Architecture of Catalonia (IAAC), Andrés Jaque / Office for Political Innovation, Vladan Joler, Youngmin Kang, Klarenbeek & Dros, Zsofia Kollar, Rem Koolhaas - Office for Metropolitan Architecture (OMA), Locument, Mary Maggic, Makeat, Materfad, Ana Mir, Txell Miras, Gerard Moliné, Joana Moll, Marc Morro, Iván Munera, Lucas Muñoz, Cris Noguer, Nomada Studio, Carles Oliver, Anastasia Pistofidou, Miriam Ponsa, Josep Ponsatí, Philippe Rahm, RCR (R. Aranda, C. Pigem, R. Vilalta Arquitectes), Recetas Urbanas, Andrés Reisinger, Enric Ruiz-Geli/Cloud9, Guillermo Santomá, Inés Sistiaga, SILA Studio, Squeeze The Orange, Fanni Stafford, Daniel Steegman, Studio Lemercier, Studio Jaia, Suma arquitectura, TAKK (mireia luzárraga + alejandro muiño), The Glass Apprentice, Top Manta, Tornen les Esquelles, Ramón Úbeda, Un Parell d'Arquitectes, Patricia Urquiola, Joan Vellvé, Sanne Visser.

Les instal·lacions clau inclouen *Calculating Empires*, de Kate Crawford i Vladan Joler, un projecte d'investigació que revela la profunda interconnexió entre tecnologia, extractivisme i colonialisme; *Slow Violence*, d'Studio Lemercier, que documenta la resistència a la devastació extractivista a la mina de Hambach, Alemanya, la més contaminant d'Europa; *Strata Incognita*, una obra audiovisual de Grandeza Studio + Locument que revela poèticament la complexitat viva dels ecosistemes del sòl; *Natura Morta*, una disposició de 200 peces ceràmiques que abasta del segle XIII al segle XX i qüestiona la divisió cartesiana entre natura i cultura; i *Red Smoke*, d'El Último Grito, que recorda la fragilitat del nostre equilibri ecològic.

La nostra relació amb la matèria oscil·la entre l'explotació i la regeneració. Així, l'exposició dóna pas a una **ecologia política d'objectes en què la materialitat no només s'exhibeix, sinó que s'activa com a agent discursiu**. A través de més de **seixanta-cinc micro-narratives**, la mostra articula un diàleg entre la producció material històrica, el disseny i l'arquitectura contemporània, i proposa noves formes d'interpel·lació sobre les tensions entre l'acció local i les forces globalitzadores.

Les narratives es despleguen en **vuit àmbits temàtics que aborden la materialitat en les seves múltiples expressions: petroquímica, vegetal, animal, microbiològica, mineral, digital, intangible i afectiva**. La disposició de les peces es construeix a partir de processos de juxtaposició que desafien les lògiques expositives convencionals, generant sovint un efecte de sorpresa o fricció cognitiva. Aquestes tensions inicials no busquen oferir una lectura unívoca, sinó **obrir un espai per a la interrogació i el debat**. Cada micro-narrativa actua com una fisura en els relats hegemònics de la matèria, de manera que problematitza els seus marcs conceptuals i permet imaginar un trànsit de l'extractivisme al compost: de l'explotació al cicle, de l'espoli a la regeneració, del domini a la responsabilitat compartida.

L'exposició condueix el visitant fins a un nou espai mirador sobre la plaça de les Glòries Catalanes. El finestral de grans dimensions actua com una **vitrina que exposa les dues darreres peces**: els hiper objectes dissenyats pels humans que no caben a la Col·lecció. La primera és **la ciutat**, un gran artefacte que és alhora part del problema i de la solució davant les crisis sistèmiques; la segona, **l'emergència climàtica**. Aquest espai únic s'obre al públic per acollir els programes educatius i públics de l'exposició sota el títol *Matèria Compartida*.

OBJECTES DE L'EXPOSICIÓ

Número total d'objectes exposats: 705

Classificats dels objectes per procedència:

Col·lecció Museu del Disseny: 548 (37 d'increment)
Préstecs: 124
Compres exposició: 33

Classificació dels objectes per àmbits expositius

1- Matèria petroquímica: 111
2- Matèria vegetal: 50
3- Matèria animal: 44
4- Matèria microbiològica: 18
5- Matèria mineral: 105
6- Matèria digital: 38
7- Matèria intangible: 38
8- Matèria afecció/ficció: 31
Preàmbul i Epíleg: 270

ÀMBITS DE L'EXPOSICIÓ

La mostra s'organitza en vuit àmbits expositius, que responen a vuit matèries: petroquímica, vegetal, animal, microbiològica, mineral, digital, intangible i afecció/ficció. Aquests àmbits contenen 65 narratives. A més, s'hi poden veure també set instal·lacions que donen l'entrada i acomiaden el visitant.

PREÀMBUL:

L'exposició s'inicia amb un recorregut per un seguit de tres instal·lacions i un audiovisual que donen context a la temàtica de l'exposició i interpel·len directament al visitant de forma més immersiva:

Calculating Empires: A Genealogy of Technology and Power, 1500–2025

Calculating Empires, una premiada peça que arriba a l'exposició cedida per la Fundació Prada, explora com les estructures tècniques i socials han evolucionat al llarg de cinc segles. L'objectiu és veure el període contemporani dins d'una trajectòria més llarga d'idees, dispositius, infraestructures i sistemes de poder. Traça els patrons tecnològics del colonialisme, la militarització i l'automatització des de l'any 1500 per mostrar com aquestes forces encara sotmeten. Seguint aquests camins imperials, *Calculating Empires* ofereix una manera de veure el present tecnològic en un context històric més profund. I investigant com els imperis del passat han calculat, podem veure com van crear les condicions per a l'imperi actual.

Autors: Kate Crawford i Vladan Joler

Formalització: la instal·lació infogràfica té 24 metres de llarg i 3 metres d'alçada cobrint les parets a banda i banda.

Calculating Empires (Foto: Gunnar Knechtel)

Matèria Situada

L'objectiu d'aquesta instal·lació de nova producció és que els visitants es preguntin per la materialitat a través d'objectes quotidians que utilitza al llarg d'un dia qualsevol un jove de Barcelona. Al costat dels objectes s'expliquen i es donen dades del tipus de material, el lloc d'origen, l'impacte ecològic en origen, la capacitat de circularitat, i alternatives a aquell material, si n'hi ha.

Instal·lació d'objectes quotidians.

Autors: Olga Subirós amb MATERFAD (Centre de materials de Barcelona)

Formalització: Disposició lineal d'objectes acompanyats de textos i dades.

Matèria Situada (Foto: Gunnar Knechtel)

Natura Morta

Prop de dues-centes peces històriques i contemporànies de la Col·lecció de Ceràmica del Museu del Disseny, principalment plats, s'endrecen iconogràficament: aire (ocells, núvols, sol i estrelles), terra (arbres, flors, conreus, boscos, bestiar, etc), aigua (riu, peixos, ànecs, etc.).

Aquest espai reflexiona sobre la relació dels humans amb la naturalesa, la representació de la natura en els objectes, i en concret, en els objectes ceràmics. La idea de natura és una construcció social que la modernitat ha mantingut en relació binària 'natural vs artificial', 'natura vs cultura', 'natura vs subjecte'. És a dir, a viure sabent que els humans no estan separats d'ella i que són natura. I que, per tant, la relació amb el disseny és radicalment ecològica.

Autors: Olga Subirós amb Isabel Fernández del Moral, conservadora de la Col·lecció de Ceràmica del Museu del Disseny.

Formalització: La instal·lació és un "paisatge de paisatges" situada en paral·lel al balcó lineal amb vistes a la ciutat de 20 metres.

Natura Morta (Foto: Gunnar Knechtel)

Slow Violence

Les imatges mostren l'extractivisme ferotge de la màquina més gran dissenyada pels humans a Europa en la mina més gran del continent, situada a pocs kilòmetres de Colònia. La visió de la Terra violentada dona context a la cerca d'una relació amb els modes de creació, producció i consum que ha de canviar per un món descarbonitzat que garanteixi la vida.

Autor: Studio Lemerrier

Formalització: instal·lació audiovisual

Slow Violence (Foto: Gunnar Knechtel)

ÀMBITS:

1. MATÈRIA PETROQUÍMICA. Mons de plàstic

Micro-narratives: *Nunca más*; De l'ivori a la baquelita; Apoteosi plàstica; Microplàstics, una qüestió de salut; Un sol ús; Rius de plàstic; Revolució menstrual; Després de la festa; Existeix la cadira ideal?; Les ciutats pesen massa; Anar el càntir a la font; Milions d'ampolles de plàstic cada dia

El món continua sent profundament dependent dels combustibles fòssils (carbó, petroli i gas natural), tant per a l'energia com, en el cas del petroli, per a la fabricació de la majoria de plàstics. El plàstic va obrir les portes a la democratització del disseny, la qual cosa va permetre productes més barats i innovadors. Tot i que la matèria petroquímica va ser considerada en aquell moment com la pedra angular del creixement, avui es reconeix com un problema global causant de l'emergència climàtica.

Avui, la producció de plàstics continua creixent exponencialment. Aquest material, present en gairebé tots els aspectes de la vida quotidiana, des d'envasos fins a components industrials, esdevé, al final de la seva vida útil, un residu contaminant. Els microplàstics, partícules que envaeixen els oceans, la cadena alimentària i els cossos dels éssers vius, tenen un impacte devastador en la salut i el medi ambient. Abordar la crisi del plàstic requereix repensar la nostra relació amb aquest material. Dissenyadors i arquitectes són clau per liderar solucions regeneratives que reutilitzin el plàstic existent i en minimitzin l'impacte ambiental.

Peces destacades:

1) Catifa Plastic Rivers, PET 100% reciclat, Álvaro Catalán de Ocón, 2021. Donació GAN (Gandia Blasco Group), 2024

2) Cadires Rosas. Polipropilè
Guillermo Santomà Bagaria, Barcelona, 2015 Compra, 2024

3) Vestit Wicked hope, Vestit de gasa de seda brodada amb lluentons de plàstic i botons de pell xarolada trenada
Ángel Vilda, Barcelona, 2005. Donació Ángel Vilda, 2014 MTIB 4.172/14

Matèria petroquímica (Foto: Gunnar Knechtel)

2. MATÈRIA VEGETAL. Poden les plantes salvar el nostre futur?

Micro-narratives: Noves artesanies; Cordats de corda i de boga; Matèria dissident; Fusta d'ultramar. Desforestació colonial; El misteri de les ametlles; Fusta sinuosa; Peacock Chair, la cadira més sensual; Canyes: de Manila al Priorat; Fusta tornejada; La moda justa; El formigó del futur?; D'escorça a edifici

La matèria petroquímica, que va ser vista com a símbol de progrés, ha demostrat ser un dels desafiaments ambientals més grans de la nostra era. En resposta a això, el disseny i l'arquitectura redescobreixen el potencial de la matèria vegetal, dirigint també la mirada cap a l'artesania preindustrial i els materials locals com a font d'inspiració.

Històricament, la fabricació d'objectes i mobles amb materials vegetals va dependre de l'ús de recursos pròxims, però el comerç global, sovint vinculat a l'extractivisme i el colonialisme, ha comportat la constant sobreexplotació d'ecosistemes. El disseny contemporani mira de revertir aquesta tendència, apostant per matèries locals que redueixen la petjada ambiental del transport i enforteixen les economies regionals. Aquest enfocament fomenta un vincle més respectuós amb l'entorn i desafia la lògica d'extracció indiscriminada que encara intentem superar.

En l'arquitectura, materials com la fusta contralaminada (CLT) i el suro, proposats com a alternatives al formigó, estan guanyant protagonisme en estructures i façanes d'edificis. Aquestes pràctiques no només responen a la necessitat de reduir les emissions del sector de la construcció, sinó que també obren un camí cap a un disseny regeneratiu.

Peces destacades:

1) Vestit Luto Colección Corrida. Espart
Leandro Cano, Jaén, 2018
Préstec Leandro Cano Luque

2) Tamboret. Fusta i suro
Cristina Noguer Guardiola, 2024 Cristina Noguer Guardiola, Barcelona Donació Cris Noguer Guardiola, 2024

3) Escritori. Fusta de banús i ebenitzada. Plata repussada. Mirall Ivori als tiradors i ferro a les frontisses
Bèlgica, c. 1650
Accesió Museu de les Arts Decoratives, 1931 MADB 8.433

4) The Transspecies Cork. Prototip de bio-façana. Desgranat d'escorça de Quercus suber i bio-polímers naturals projectat Andrés Jaque / Office for Political Innovation i VIPEQ, Madrid, 2020
Préstec Andrés Jaque/Office for Political Innovation

Matèria vegetal (Foto: Gunnar Knechtel)

3. MATÈRIA ANIMAL. Alternatives ètiques

Micro-narratives: Un abric per a la casa i el cos; Futurs pastorals; Tallada de cabells; La ruta de la seda; El porc com a mina i alternatives a la pell; Matèries prohibides; Matèria cobejada

La relació entre els humans i no-humans ha estat marcada per una lògica antropocentrista que ha reduït aquests darrers a recursos per explotar o a propietats. La matèria animal ha estat omnipresent en els objectes quotidians, però la seva explotació ha contribuït significativament al canvi climàtic, l'extinció d'espècies i la destrucció d'hàbitats. Tot i que el benestar animal va començar a ser una preocupació ja el segle XVIII, la nostra relació amb la matèria animal ha evolucionat durant les últimes dècades cap a altres posicions ètiques. La prohibició de comercialitzar materials com l'ivori i el carei a la Unió Europea evidencia un canvi en la nostra percepció i obre la porta a continuar transformant aquestes dinàmiques en el futur.

En aquest context, el disseny contemporani busca alternatives que redueixin la dependència de la matèria animal. Fins i tot recursos com la llana o el cabell humà s'estan revalorant per oferir solucions innovadores i responsables. Aquestes pràctiques no només responen a preocupacions ètiques, sinó que també replantegen el disseny com un camp capaç d'harmonitzar les necessitats humanes amb el respecte vers totes les formes de vida.

Peces destacades:

1) Llit infantil. Recobriment de llana i fusta mecanitzada

TAKK // mireia luzárraga + alejandro muiño, Barcelona, 2024 Préstec TAKK // mireia luzárraga + alejandro muiño

2) Jaqueta Orange Trench Coat. Biomaterial de residus de taronja. Cuir biodegradable Squeeze The Orange - Susana Jurado i Elisenda Jaquemot, Barcelona, 2024

Préstec Squeeze The Orange. Biomaterials Fashion Design.

Susana Jurado i Elisenda Jaquemot

3) Arqueta. Vori tallat i daurat. Bronze cisellat. Sicília, 1150 - 1200

Donació Martí Estany, 1936. MADB 37.931

4) Capezzale. Coure daurat i gravat amb incrustacions de corall i aplicació d'esmalts champlevé Sicília, 1600-1650

Compra, 1956 MADB 64.190

Matèria animal (Foto: Gunnar Knechtel)

4. MATÈRIA MICROBIOLÒGICA. Simbiosi: Els microorganismes al servei del disseny?

Micro-narratives: Objectes biofíllics o la natura a casa; Seure sobre un bolet; Intel·ligències paral·leles: el geobàcter i la cel·lulosa bacteriana; Calçar nous materials; Fibres amb proteïna

Una nova era podria succeir a l'antropocè, el període marcat per l'impacte geològic dels éssers humans sobre la Terra. Aquest futur es basa en la simbiosi entre espècies com un camí cap a la creació de noves matèries, en què microorganismes com fongs, bacteris i algues exerceixen un paper fonamental.

La integració d'aquests organismes en el disseny obre un horitzó fascinant. La seva capacitat per generar matèries primeres transforma la nostra relació amb allò biològic i atorga un nou significat a aquestes petites formes de vida. Més enllà del laboratori, la seva incorporació fomenta la col·laboració entre disseny i ciència, imaginant solucions sostenibles i innovadores. Entre aquestes solucions destaquen materials fermentats a partir de sucres i microorganismes, que exemplifiquen el potencial creatiu d'aquestes pràctiques emergents.

Actualment, aquestes exploracions tenen més presència en el disseny tèxtil, de moda o de producte que no pas en l'arquitectura, atesos els desafiaments d'escala i els requisits tècnics. No obstant això, la seva capacitat per generar materials únics i establir noves harmonies entre allò viu i allò construït marca un camí prometedor.

Peces destacades:

1) Cadira Mycelium Chair 3.0. Impressió 3D amb matèria orgànica de miceli i substrats de fusta

Maartje Dros & Eric Klarenbeek. Designers of the Unusual, Països Baixos, 2024

Préstec Klarenbeek & Dros. Designers of the Unusual

2) Butaca Nuez Lounge BIO. Carcassa de termopolímer BIO®, tapissaria Circular One® (100% reciclat i reciclable), base de fusta de freixe

Patrícia Urquiola, 2021

Producció Andreu World, Alaquàs

Donació Andreu World, 2025

3) Làmpada Geo-Llum. Bronze, eco-resina, terra, sistema elèctric i electrònic Samira Allaouat Benini, Barcelona, 2022

Préstec Samira Allaouat Benini

Diàleg 4 i 5:

4) Esclops embotinats.

Fusta, pell, cotó i metall

Espanya, 1900-1950

Préstec Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona. Ajuntament de Barcelona, 2024

MEB 1943-6-101

5) Esclops de Camprodon. Cultiu de miceli a partir de fusta tallada. Patrons tallats i cosits de cel·lulosa bacteriana cultivada i assecada Sara González de Ubieta Oliveros, Barcelona, 2024

Préstec Sara González de Ubieta Oliveros

Matèria microbiològica (Foto: Gunnar Knechtel)

5. MATÈRIA MINERAL. La paradoxa dels recursos

Micro-narratives: Vidre R+D; Vidres esmaltats de colors; El metall que ha forjat la humanitat; Coure roent; Cobalt Blues; Chinoiserie: l'or blanc; La materialitat dels colors. Els pigments en la ceràmica; Argila; Els límits de la matèria; Alabastre. Desastre?; Habitar un ecosistema: el marès

La matèria mineral ha modelat cultures, economies i paisatges, des dels vidres esmaltats del Renaixement fins al coure i el ferro que van impulsar revolucions industrials. Tradicionalment, tècniques com el vidre bufat o la forja de ferro representaven una combinació de destresa artesanal i utilitat. Avui, aquestes tradicions troben noves expressions en projectes que integren materials reciclats i tecnologies avançades, com el vidre corbat o la impressió 3D amb argila, la qual cosa demostra que la innovació pot honrar la història.

Tanmateix, l'extracció de matèria mineral consumeix l'11 % de l'energia mundial i el sector de la construcció genera el 37 % de les emissions de CO₂. El disseny té el poder de transformar aquest impacte. Optar per materials locals com el marès o el vidre reciclat permet reduir emissions i minimitzar el consum d'aigua i energia, i no només redueix la petjada ambiental, sinó que consolida ecologies de producció locals i genera noves oportunitats creatives, sostenibles i innovadores. Aquestes pràctiques integren innovació i tradició, de manera que fomenten una economia circular que recupera materials i tècniques ancestrals per adaptar-les als reptes actuals.

Peces destacades:

Diàleg 1 amb 2

1) Anell Trinity

Trinitita, or Fairmined 18kt. trefilat i perles naturals assemblades Teresa Estapé, Barcelona, 2024 Préstec Teresa Estapé

2) Anell rellotge

Or i aliatge de coure gravat i calat; esmalts, aplicacions de pedreria, acer i vidre Ginebra, 1810
Donació Martí Estany, 1936 MADB 38.846

3) Espai Enigma

Vidre fos Crifusing

RCR Arquitectes (R. Aranda,

C. Pigem, R. Vilalta), en col·laboració amb P. Llimona, Barcelona, 2016 Producció Cricursa
Préstec Tvitec | Cricursa

4) Gerro Clar de lluna

Gres decorat amb òxids

Josep Llorens Artigas, París, 1927 Compra, 1932 MCB 8.679

5) Taula Zaida

Alabastre tallat i envernissat

Si.Atelier (Sonia Michalopoulou i Isabel Francoy),

2021 Producció Si. Atelier, Barcelona

Donació Si.Atelier (Isabel Francoy i Sonia Michalopoulou), 2024 MDB 1.7027

Diàleg 6 amb 7

4) Gerra Els Quatre Gats

Pisa decorada amb òxids

Producció Fayans Català, Sabadell, 1897 Compra, 2012 MCB 155.017

5) Ampolles New Majolica 1 L

Porcellana esmaltada a mà Gerard Moliné, 2014

Producció Estudimoline, Barcelona Donació Gerard Navarro, 2024

Matèria mineral (Foto: Gunnar Knechtel)

6. MATÈRIA DIGITAL. L'empremta oculta

Micro-narratives: El nou virtual; Som dades; Les ciutats seran de qui les cartografiï; La desmaterialització de la tipografia; L'impacte ecològic i social de la transformació digital; Democratització del disseny; Artesania digital; Gamificació de la matèria

La fusió entre el món físic i el digital està transformant la nostra realitat, desdibuixant fronteres i ampliant les possibilitats del disseny. Escenaris i dissenys visionaris ara es poden materialitzar gràcies a eines com la fabricació digital, que democratitza la producció d'objectes. Tecnologies com el modelatge 3D i la intel·ligència artificial converteixen, amb facilitat, idees en realitats tangibles, mentre que els videojocs emergeixen com un mitjà narratiu i espacial que amplia la nostra capacitat d'imaginar i experimentar.

Alhora, la producció massiva de dades, facilitada per tecnologies mòbils, converteix les nostres accions quotidianes en fonts d'informació valuoses. Aquestes dades són essencials per planificar ciutats i noves cartografies digitals que revelen aspectes invisibles de la vida urbana.

Aquesta revolució digital no està exempta d'impacte. La indústria tecnològica consumeix el 10 % de l'electricitat mundial i genera gairebé el 4 % de les emissions globals de CO₂, la qual cosa revela un alt cost mediambiental. En aquest context, dissenyar en la intersecció d'allò físic i allò digital ens desafia a imaginar noves possibilitats, alhora que ens convida a reflexionar críticament sobre l'impacte material de les nostres tecnologies i a buscar alternatives més sostenibles.

Peces destacades:

Diàleg 1 amb 2

1) Butaca Hortensia

3.000 pètals de teixit de polièster tallats a làser, espuma d'alta densitat i estructura de fusta
Andrés Reisinger (artista digital) i Julia Esqué (disseny), Barcelona, 2019
Préstec Andrés Reisinger / Reisinger Studio

2) Biquini

Gènere de punt de licra a la base
i de fibra sintètica a les margarides Encarnació Domènech, c. 1969 Producció Kuny, Barcelona
Donació Encarnació Domènech, 1982 MTIB 143.086

3) BCN Cycle 2023

Vídeo
300.000 km/s, Barcelona, 2024 Durada: 40'
Préstec 300.000 km/s

Diàleg 4 i 5

4) Bacina (Sant Jordi)

Aliatge de coure fos, repussat, cisellat i punxonat amb estampa Alemanya, 1500-1599
Compra, 1922 MADB 3.792

5) Gris

Videojoc (tràiler)

Nomada Studio, Barcelona, 2022 Durada: 1'9"

Préstec Nomada Studio

Matèria digital (Foto: Gunnar Knechtel)

7. MATÈRIA INTANGIBLE. Atmosferes subatòmiques

Micro-narratives: Infraestructura multisensorial; Colors immaterials; Redisseny dels cossos; Aeròpolis; L'estil antropocè

La intangibilitat, tot i que real, no es pot tocar. És sinònim d'allò incorpori, impalpable, immaterial, invisible, espiritual o eteri. Entre les matèries intangibles trobem la llum, el so, l'aire, la temperatura, la humitat, certs estats de la ment i, fins i tot, el pas del temps.

En el disseny, aquestes matèries intangibles tenen un paper crucial, ja que no només configuren els espais, sinó també les sensacions i experiències que aquests generen. Les atmosferes creades pel disseny no només es perceben a través dels sentits, sinó també mitjançant aquestes qualitats immaterials que influeixen profundament en com ens relacionem amb els entorns que habitem.

Pensar en aquestes matèries des de la perspectiva del disseny ens convida a replantejar la nostra relació amb l'entorn. No som subjectes aïllats dels objectes que dissenyem o utilitzem, sinó éssers col·lectius en un intercanvi constant. Aquestes forces intangibles transformen els espais i ens transformen a nosaltres, i ens recorden que el disseny no només modela allò visible, sinó també allò que sentim, vivim i compartim.

Peces destacades:

Diàleg 1 i 2

1) Cartell Exposición Internacional Barcelona
Cromolitografia sobre paper
Josep Capuz i Mamano, Barcelona, 1929 Compra, 2008 GAGB 19/08

2) Cartell Barbarela
Òfset sobre paper
Carlos Rolando, Barcelona, 1969
Donació Fundació Comunicació Gràfica, 2019 MDB 7.218

3) Matèria intraconnectada
Imatge termogràfica de l'edifici DHub Barcelona, octubre de 2024
Droneit / Olga Subirós

Matèria intangible (Foto: Gunnar Knechtel)

8. MATÈRIA AFECCIÓ-FICCIÓ. Transformar la nostra relació amb els materials

Micro-narratives: El dret a reparar; La brossa no existeix; Comunitat construïda; Patrimoni emocional; Disseny especulatiu

Tot està interconnectat. El que anomenem cossos, natura i entorn són part d'un mateix teixit vibrant de vida. La matèria no és inerta: és energia condensada, sempre en transformació. Reconèixer aquesta connexió elimina les divisions entre el jo i el món i ens convida a repensar la nostra relació amb tot el que ens envolta des d'un afecte radical. Aquest afecte ens recorda

que totes les matèries explorades en aquesta exposició formen part d'un equilibri fràgil, una ecologia compartida de la qual som inseparables.

El disseny sense el món, alimentat pel desafecte i el consumisme, contribueix a l'emergència climàtica, la desigualtat i la destrucció. Davant d'això, dissenyar amb el món significa imaginar des de la cura, la connexió i la vida: matèria afectiva. Aquesta pràctica implica qüestionar l'estatu quo, fomentar la durabilitat, la reparació i la regeneració i valorar tant el patrimoni material com l'immaterial. Una nova ecologia de les coses, profundament política, ens planteja una esperança compartida basada en la responsabilitat i la resiliència.

Des d'aquest afecte sorgeix també la «matèria ficció», la capacitat d'imaginar altres mons possibles des de l'esperit crític. Dissenyar amb el món no és només una pràctica ètica, sinó un acte d'imaginació radical que ens insta a somiar futurs en què la matèria importa, compta, significa.

Peces destacades

1) Centro Sociocomunitario Cañada Real

Recetas Urbanas - Santiago Cirugeda, Madrid, 2018-2019

Materials reciclats i prefabricats Fotografia Juan Gabriel Pelegrina

Nota diàleg 2 i 3:

2) Sala Beckett

Reutilització de materials ceràmics i fusteries existents Flores & Prats Arquitectes (Ricardo Flores i Eva Prats), Barcelona, 2016

Préstec Flores & Prats Arquitectes

3) Rajoles

Ciment hidràulic i vidre

c. 1905

Producció Oliva Hermanos, Barcelona

Donació Rossend Casanova i Mandri, 2019 MDB 11.783-11.785 11.786; família Buenafuente Pac, 2023 MDB 16.279

Diàleg 4 i 5

4) Instal·lacions Body System I i System II

Vidre de borosilicat

El Último Grito, Londres, 2014 Préstec El Último Grito i Galería Elba Benítez

5) Flascó

Vidre bufat a l'aire, amb fils de lacticini i estirat Catalunya, 1600-1649

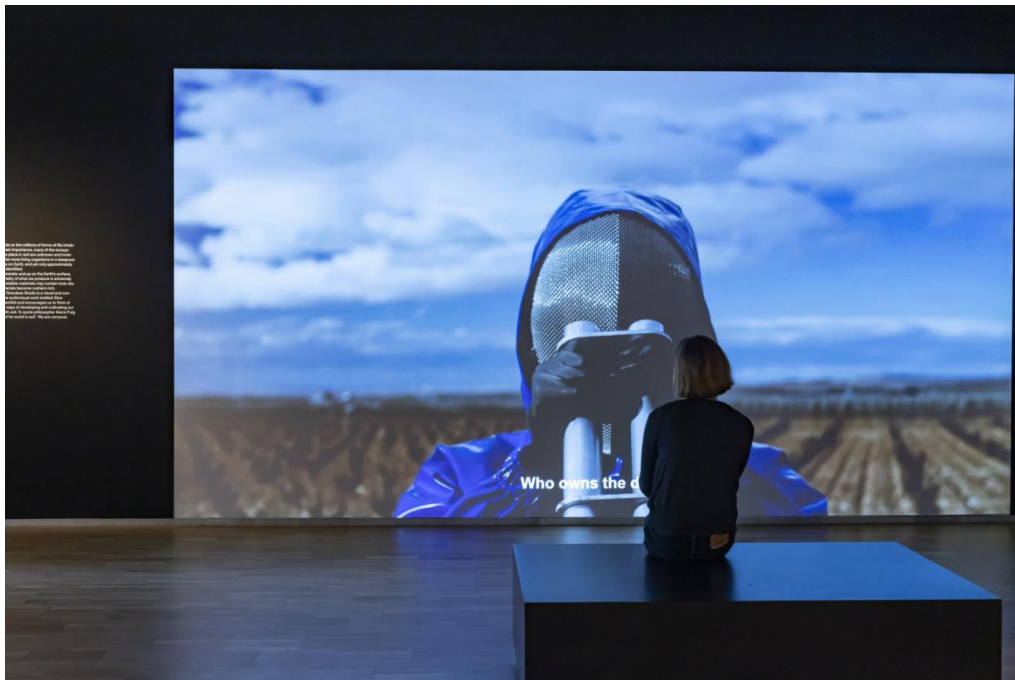
Llegat Emili Cabot i Rovira, 1924 MADB 23.373

EPÍLEG:

Strata Incognita

Audiovisual que convida el públic a imaginar maneres alternatives de cultivar la relació dels humans amb els sòls i a desaprendre les suposicions epistèmiques que sostenen la relació hiperextractiva amb aquests mons ocults que són tan propers com estranys. “Els nostres dissenys seran nutrients pel sòl o no seran bons dissenys”.

Autors: Grandeza Studio + Locument

Strata Incognita (Foto: Gunnar Knechtel)

Pavelló Serveis

Instal·lació en l'espai previ als lavabos que es troben dins l'exposició. Els lavabos sovint es descriuen com instal·lacions neutres o simples infraestructures utilitàries que atenen les necessitats universals dels individus. Però són espais controvertits que modelen les maneres en què els cossos i les comunitats es reuneixen. Els lavabos són arquitectures on el gènere, la religió, la raça, l'habilitat, la higiene, la salut, les preocupacions ambientals i l'economia són definits culturalment i articulats materialment.

Autors: Iván L Munera, Nacho Galán, Matilde Cassani

Red Smoke

La nova sala polivalent mirador Glòries quedarà vestida amb la intervenció artística gràfica d'El Último Grito. La imatge correspon a una selecció de núvols d'origen antropogènic. És a dir, núvols “dissenyats” per l'espècie humana: núvols de contaminació, incendis, guerres.

Autors: El Último Grito

Matèria prima

Espai aparador de projectes finals de grau (TFG) i projectes final de màster (TFM), en els que la reflexió sobre la materialitat sigui central i crítica, de les escoles de disseny de Barcelona a través d'una convocatòria oberta de periodicitat anual per a la selecció de projectes.

Sostenibilitat i accessibilitat

L'exposició presenta un **disseny sostenible** i coherent amb el seu discurs curatorial. Prioritza materials duradors, reutilitzables i reciclables, i aposta per un sistema d'expositors modular, reutilitzable i molt polivalent. A més, la publicació que s'ha editat amb motiu de l'exposició s'ha imprès i enquadernat a Barcelona amb paper certificat FSC Recycled.

Per altra banda, la mostra incorpora un **itinerari accessible amb sis estacions tàctils**. Aquest itinerari està pensat per fer més accessible la visita a les persones amb diversitat funcional però també al públic general, ja que permet una interacció amb les peces exposades. A més, **s'ha editat una audioguia** amb l'objectiu de fer més entenedora i accessible la visita i enriquir l'experiència del públic.

Programa públic

Amb motiu de l'exposició, el DHub ha elaborat un **programa públic anual** que, amb el títol *Matèria compartida*, vol tenir continuïtat al llarg dels anys que duri l'exposició i que, per primera vegada, involucra a totes les entitats que tenen seu a l'equipament: Foment de les Arts i del Disseny (FAD), Associació per a l'Estudi del Moble i Barcelona Creativity & Design Foundation. Durant aquest primer any, el programa buscarà sobretot **fer més accessible l'exposició per a tots els públics**. La presentació de la publicació editada amb motiu de l'exposició el 4 de març i la celebració de les **jornades Dissenyar amb el món** els dies 5 i 6 de març donaran el tret de sortida a aquestes activitats paral·leles que també inclouen, entre altres, un espai de de consulta amb documents de la Biblioteca i Arxiu del Disseny els diumenges al matí, un programa d'activitats escolars i familiars, conferències i xerrades, tallers i activitats comunitàries, entre altres. A més, s'ha obert una convocatòria pública d'articles per a la revista acadèmica *Inmaterial* en motiu de l'exposició *Matter Matters* editada per Olga Subirós.

Publicació *Matter Matters. Dissenyar amb el món*

Amb motiu de l'exposició, s'ha editat una **publicació** amb 54 articles d'**autors** provinents de diverses disciplines -filosofia, disseny, arquitectura, sociologia, geologia, antropologia, química, entre d'altres-: 300.000 km/s, Andreu Balius, Karen Barad, Ethel Baraona and Anna Puigjaner, Laura Benítez Valero, Jane Bennett, Francesca Bria and Malcolm Bain, Benjamin Bratton, Blanca Callén, Nerea Calvillo, Isabel Campi, Josep Capsir, Rossend Casanova, Maria Antonia Casanovas, María Íñigo Clavo, Antonio Cobo, Pilar Cortada, Kate Crawford and Vladan Joler, José Luis de Vicente, Anthony Dunne and Fiona Raby, Elvira Dyangani Ose and Raúl Muñoz de la Vega, Estampa, Pol Esteve, Isabel Fernández del Moral, Uriel Fogué, Blanca Garcia Gardelegui, Eva Franch i Gilabert, Raul Goñi, Clara Guasch, David Howe, Daniel Ibáñez, Tim Ingold, Institute for Postnatural Studies, Andrés Jaque / Office of Political Innovation, Zsofia Kollar, Joan Miquel Llodrà Nogueras, Marta Malé-Aleman and Tony Schoen, Valérie Bergeron, Timothy Morton, William Myers, Cris Noguer, Carles Oliver, Marina Otero, Javier Peña, Mónica

Piera, Blanca Pujals, Philippe Rahm, Bika Rebek and Marlies Wirth, Iván Rodríguez, Olga Subirós, Robert Thompson, Laura Tripaldi, Ramón Úbeda, Alicia Valer.

El llibre explora i connecta línies de pensament que convergeixen en una mateixa qüestió urgent: **redefinir la relació de la societat amb els materials en un moment de canvi històric**. Il·lustrat amb més de 500 imatges, convida a qüestionar els principis extractivistes del passat i a imaginar un futur regeneratiu i respectuós amb l'entorn. En un context d'escassetat de recursos i el repte ineludible d'assolir la neutralitat de carboni per al 2050, *Matter Matters*. *Dissenyar amb el món* és una obra essencial per als que busquen entendre i participar en el canvi cap a un disseny conscient i responsable.

Autor/a: Olga Subirós, Jose Luis de Vicente, Karen Barad, Isabel Fernández del Moral, Marina Otero et al.

Editors: Coeditat per l'Ajuntament de Barcelona i Actar Publishers, amb edició a càrrec d'Olga Subirós i disseny gràfic d'Àlex Gifreu

ISBN: 978-84-9156-609-0 (català); 978-84-9156-610-6 (castellà); 978-84-9156-611-3 (anglès)

Número de pàgines: 396

Mida: 256 x 200 mm

Preu: 40 €

Breu BIO d'Olga Subirós

Olga Subirós és arquitecta, curadora i investigadora doctoral al *Royal Melbourne Institute of Technology* (RMIT). La seva pràctica, desenvolupada sota el concepte *Displaying Emergency*, explora l'impacte interconnectat de la datificació, l'emergència ecològica i els canvis socials a través d'exposicions, instal·lacions i programes públics que fomenten el pensament crític i la transformació cultural.

Ha estat comissària de projectes internacionals com *Big Bang Data* (2014-2018), co-comissariada amb José Luis de Vicente, una exposició itinerant coproduïda pel *Centre de Cultura Contemporània de Barcelona* (CCCB) i *Fundació Telefónica*, presentada a ciutats com Londres, Praga, Singapur, Boston, Ciutat de Mèxic, Buenos Aires, Lima, Santiago de Xile i Madrid, que va abordar l'era digital i el poder de les dades. El 2021, va representar Catalunya a la *Biennial d'Arquitectura de Venècia* amb *AIR/ARIA/AIRE*, una recerca sobre la contaminació de l'aire i el model urbà de Barcelona, reconeguda amb el *Premi FAD Internacional ex-aequo 2022*. Actualment, presenta *Matter Matters. Dissenyar amb el món*, una exposició semi-permanent (2025-2027) al *Museu del Disseny – DHub Barcelona*, que forma part del programa oficial de la *Capital Mundial de l'Arquitectura Barcelona 2026*, consolidant així el seu impacte internacional en el debat sobre la materialitat i la regeneració en el disseny.

És professora al Màster de Disseny i Dades d'Elisava i al Màster MIAD de *La Salle*, i directora d'*Olga Subirós Studio*, on impulsa projectes que connecten arquitectura, disseny i recerca crítica. Forma part del *Col·legi d'Arquitectes de Catalunya* (COAC), del *Foment de les Arts i el Disseny* (FAD), de l'*International Council of Museums* (ICOM) i del *Matronat d'Hangar-Fundació AAVC*.

Imatges en alta i crèdits disponibles per premsa a:

<https://eicub.net/share/service/publicSite?node=workspace://SpacesStore/b3d0347d-97e4-4d98-8862-4991de8a2412>

Contacte de premsa:

Paula Mateu

dhubpremsa@bcn.cat

Matter Matters. Dissenyar amb el món

A partir del 21 de febrer 2025. Disseny Hub Barcelona

Inauguració: 21 de febrer a les 18 h

Preus

Entrada general: 6,20 €

Entrada reduïda: 4,20 €